

XV. YÜZYIL ORTASINDA TOKAT NAHİYESİ: İSKÂN VE NÜFUS

Serpil SÖNMEZ¹

Öz

XV. yüzyıl ortasında Tokat nahiyesi, nefis-i Tokat ile Kazabad ve Fenk divanlarından müteşekkildir. Nahiyede 95 köy, bir meskûn zemin ile üç meskûn mezra bulunmaktadır. Köylerden 3'ünün terkedilmiş olduğu anlaşılmaktadır. Bunlar sonraki tahrirlerde ya kaydedilmemişler ya da mezraya dönüşmüşlerdir. Nahiyenin toplam nefer sayısı 5814'tür. Bunların yaklaşık %53'ü Tokat şehrinde yaşamaktadır. Tokat nahiyesi Müslüman unsurun baskın olduğu bir nüfus yapısına sahiptir. Neferlerin ¾'ü Müslümandır. Nahije merkezinde Müslümanların oranı düşerken (yaklaşık %62) nahije kırsalında Müslümanların oranı yükselmektedir. Nahije genelinde göçmenlerin oranı (%4,5) dinî, iktisadî ve kültürel hayatı etkileyecek boyutta değildir. Göçmen oranının düşük olması XV. yüzyıl ortasında nahiyenin durağan/statik bir nüfus yapısına sahip olduğuna işaret etmektedir. Tokat nahiyesinin kırsalını oluşturan 99 yerleşim biriminin bir kısmı isim değiştirerek, bir kısmı da isimleri değişmeden varlıklarını günümüze kadar sürdürmüşlerdir. Gerek isim değiştiren gerek ise aynı isimle varlığını sürdüren yerleşmelerin oranı yaklaşık %48'dir. Nahije kırsalındaki meskûn zemin ve mezralar zamanla köye dönüşürlerken, bazı köyler de belde, kasaba veya mahalleye dönüşmüştür.

Anahtar Kelimeler: Tokat, Nahije, Kazabad, Venk, XV. Yüzyıl, Göç, Nüfus.

JEL Kodları: Y80, Y90

TOKAT DISTRICT DURING THE MID- 15TH CENTURY: SETTLEMENT AND POPULATION

Abstract

Tokat district consisted of Nefs-i Tokat, Kazabad, and Fenk councils in the middle of the 15th Century, There were 95 villages, one residential area, and three residential hamlets in the district. Three villages were abandoned, which were either not recorded in subsequent censuses or turned into hamlets. The total number of nefers in the district was 5814. Approximately 53% of them lived in Tokat city. Tokat district had a population with dominant Muslim element, where ¾ of the residents was Muslim. The number of Muslim residents in the centrum was lower (about 62%), the same was higher in rural areas of the district. The rate of immigrants across the district (4.5%) was not at a level that would affect religious, economic, and cultural life. The low rate of immigrants in the district was indicative of the fact that during the mid-15th Century the district had a stable/static population structure. The 99 settlements that made up the rural area of Tokat district reached to the present day with the same or changed names. The percentage thereof is approximately 48%. While the residential areas and hamlets in the district's rural area turned into villages over time, certain villages also turned into districts, towns, or neighborhoods.

Keywords: Tokat, District, Kazabad, Venk, 15th Century, Migration, Population.

JEL Codes: Y80, Y90

¹ **Sorumlu Yazar (Corresponding Author)**, Dr. Öğr. Üyesi., İğdir Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, İğdir, TÜRKİYE. serpil.sonmez@igdir.edu.tr, 0000-0002-0560-9507

Makalenin Türü (Article Type): Araştırma Makalesi (Research Article)

Makale Geliş Tarihi (Received Date): 11.09.2023

Makale Kabul Tarihi (Accepted Date): 11.10.2023

DOI: 10.56337/sbm.1358381

Atf (Cite): Sönmez, S. (2023). XV. Yüzyıl Ortasında Tokat Nahiyesi: İskân ve Nüfus, *Sosyal Bilimler Metinleri*, 2023(2), 189-208.

1.Giriş

Osmanlı Devleti'nin önemli ticaret merkezlerinden biri olan Tokat, tarihi Hititlere kadar uzanan Anadolu'daki eski şehirlerden biridir. Malazgirt Savaşı'nın (1071) ardından Emîr Dânişmend Tokat'ı fethetmiştir (1074). Yaklaşık yüzyıl süren Danişmenliler idaresinin ardından şehir ve içinde bulunduğu bölge Anadolu Selçuklu hakimiyetine girmiştir (1175). XIV. yüzyıla gelindiğinde 1335'te kurulan Eretna Devleti'nin Tokat'ın da içinde bulunduğu bölgeye hâkim olduğu görülmektedir. Eretna Devleti'nin ardından Tokat, 1381'de bu devletin hakimiyetini ele geçiren Kadı Burhâneddin Ahmed'in kendi adıyla anılan devletinin önemli şehirlerinden biri olmuştur. 1398'de Kadı Burhâneddin'in Akkoyunlu Yülük Osman'a yenilip öldürülmesi üzerine Tokat halkının da davetiyle Osmanlı Sultanı Yıldırım Bayezid, Tokat ve çevresini Osmanlı idaresi altına almıştır. Osmanlılar 1398'de Tokat'ı ele geçirdikleri zaman önce Torumtayzâde Kaya Paşa'yı, 1403'te de Kutluşahoğlu Kutlu Paşa'yı yönetici tayin etmişlerdir. Üç yıl sonra Çelebi Mehmet, Kutlu Paşa'yı Amasya muhafızlığına, Biçâröğlü Hamza Bey'i Tokat yöneticiliğine getirmiştir. Hamza Bey, 1413'te ihdas edilen Rûm eyaletinin ilk beylerbeyi olmuştur. Çekirdeğini Tokat, Amasya ve Sivas şehirlerinin oluşturduğu Rûm eyaletinin merkezi yani Paşa Sancağı Hamza Bey zamanında Tokat'tır. II. Murat döneminde Balaban Paşa, II. Mehmet devrinin başlarında ise Yahyâ Bey, Rûm beylerbeyi olarak atanmışlar ve Tokat'ta ikamet etmişlerdir (Açıkel, 2012, s. 219-220; Göde, 1987, s. 17-22).

2.Çalışmanın Ana Kaynakları ve Literatür

Bugüne kadar Tokat hakkında yapılmış belli başlı çalışmaları kronolojik sıraya göre ele alacak olursak Tayyip Gökbilgin ile başlamanız gerekir. Gökbilgin 1455 tarihli tapu defterini (BOA T.T.d. 2) incelemiş ve 1965 yılında yayınlanmış olan *15 ve 16. Asırlarda Eyâlet-i Rûm* isimli makalesinde Tokat vilayetinin idari yapısına da yer vermiştir. Ayrıca Millî Eğitim Bakanlığı İslam Ansiklopedisi için uzun bir *Tokat* maddesi yazmış ve bu maddede Tokat'ın tarihinin yanı sıra şehrin demografik, fiziki, iktisadi yapılarına dair önemli bilgiler vermiştir. Gökbilgin'den sonra İlhan Şahin ve Feridun Emecen 1986 yılında *XV. Asrın İkinci Yarısında Tokat Şehri* isimli bir sempozyum bildirisi hazırlamışlar ve bu bildiri de şehirdeki mahalle oluşumu, demografik yapı gibi bazı unsurları incelemişlerdir. Şahin ve Emecen Tokat hakkındaki *XV. Asrın İkinci Yarısında Tokat Esnafı* isimli ikinci çalışmalarını 1988 yılında yayınlamışlardır. Bu çalışmalarında şehirdeki iş kolları ve yapılan üretimi detaylı olarak ele almışlardır. Bu çalışmaların ardından Ahmet Şimşirgil *Osmanlı Taşra Teşkilatında Tokat (1455-1574)* isimli doktora tezini 1990 yılında tamamlamıştır. Şimşirgil oldukça ayrıntılı bir şekilde Tokat Kazasını incelemiştir. Ali Açıkel ise *Changes in settlement patterns, population and society in North Central Anatolia: A case study of the district (kaza) of Tokat (1574-1643)* isimli tezini 1999 yılında tamamlamıştır. Bunların yanı sıra her ikisi de 2012 yılında yayınlanmış olan iki çalışmadan bahsetmek gerekir. Bunlardan biri Serpil Sönmez'in *XV. Yüzyılda Tokat ve Sivas'ta İktisadi Yaşam, İcra Edilen Meslekler ve Meslek Adları* isimli makalesidir. Bu makalede Tokat ve Sivas'taki iktisadi hayat ve icra edilen meslekler karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Diğer çalışma Alpaslan Demir'in şehirdeki göçmenleri inceleyen *15. Yüzyılın İkinci Yarısında Tokat Şehrinde Göçmenler* isimli sempozyum bildirisi. Bütün bu çalışmalar Tokat şehrinin XV. yüzyıl ortalarındaki iktisadi, toplumsal ve demografik yapılarını ortaya koyan çalışmalardır. Son olarak Yasin Dönder tarafından 2020 yılında tamamlanan *XVI.-XX. Yüzyıllarda Anadolu'da Kaybolan Yerleşmeler: Tokat Örneği* isimli doktora tezini zikretmek gerekir. Bu tez Tokat genelinde yerleşimleri ele almaktadır.

Çalışmanın temel kaynağı 1455 tarihli 2 numaralı tapu tahrir defteridir. Bu defter Tokat hakkında Osmanlıdan günümüze ulaşan en eski tarihli belgedir. Defterdeki bazı ibareler, Tokat ve içinde bulunduğu bölgede daha önce de sayım (tahrir) yapıldığına ve buna ait bir defterin varlığına işaret etmektedir (BOA T.T.d. 2, s. 110). Bununla birlikte daha eski tarihli bu defterin günümüze ulaşmamış olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. 2 numaralı tapu tahrir defterinin yanı sıra özellikle köy

isimlerinin sağlıklı okunabilmesi ve yerleşimlerin değişen durumlarını tespit etmek için Eyâleti-i Rûm'a ait veya onu da içeren 19 ve 387 numaralı tahrir defterlerinden de faydalanılmıştır.

3. Çalışmanın Amacı ve Yöntemi

Gerek Tokat şehrinin gerek ise Tokat kazasının nüfus büyüklüğü ve şehrin aldığı göç yukarıda bahsi geçen çalışmaların bazılarında incelenmiş konulardır. Ancak nahiye olarak Tokat'ın nüfus büyüklüğü, göçmen oranı, Müslüman-gayrimüslim oranları ve Müslüman-gayrimüslim ilişkileri ile nahiyenin coğrafi sınırları ve yerleşimlerinin sürekliliği müstakil olarak incelenmemiştir. Bu çalışmanın amacı Tokat nahiyesinin 1455 yılındaki coğrafi sınırlarını belirlemek, nüfus büyüklüğünü, Müslüman-gayrimüslim oranlarını ve yatay nüfus hareketlerini incelemek ve nahiyedeki yerleşimlerin sürekliliğini günümüze kadar takip etmektir.

Çalışmada özellikle şehir merkezinin nüfus büyüklüğü ve şehirdeki göçmenler konularında daha önce yapılmış çalışmalara müracaat edilmiş, beylerbeyi hası olarak kaydedilen köylerin ve Kazabad ve Venk divanlarının nüfus büyüklüğü ve göçmenler de tahrir defterindeki veriler ışığında ele alınmıştır. Tokat nahiyesindeki meskûn mahallerin durumu günümüze kadar takip edilerek, varlığını aynı isimle veya farklı bir isimle devam ettiren yerleşimler belirlenmiş ve hazırlanan bir harita üzerinde konumu tespit edilebilen yerleşimler işaretlenmiştir.

II. Mehmet döneminde yapılan 1455 tarihli tahrir ait defterin (BOA T.T.d. 2) 3-163. sayfaları arasında Tokat nahiyesini oluşturan nefsi Tokat, Kazabad ve Venk divanları ile beylerbeyi hasını oluşturan köylere ait veriler kayıtlıdır. Defterin bu kısmında karşımıza çıkan problemlerden biri şehirde yaşayan gayrimüslimler ayrı kaydedildiği halde, köylerde yaşayan gayrimüslimlerin ayrı kaydedilmemiş olmasıdır. Bazı nefer kayıtlarına *gavur* veya *gebr* ibareleri eklenerek bunların Müslüman olmadığı belirtilmiştir. Ancak defterin ilgili kısmı tamamen incelendiğinde bu ibarelerin yazılmadığı gayrimüslimlerin sayısının az olmadığı da görülmüştür. Bu nedenle gayrimüslimlerin sayısını tespit etmek için neferlerin isimlerinden yararlanılmıştır. Bu çok sağlıklı bir yöntem olmamakla birlikte nahiye kırsalında gayrimüslimlerin sayısını tespit etmeyi sağlayacak tek yol budur.

Yerleşimlerin varsa isim değişikliklerinin, konumlarının ve sürekliliklerinin tespitinde *Köylerimiz, 1 Mart 1968 Gününe Kadar, Son Teşkilat-ı Mülkiyede Köylerimizin Adları*, Dahiliye Vekaleti tarafından yayınlanan 1933 Tarihli *Köylerimiz, Türkiye'de Meskûn Yerler Klavuzu* ve 387 Numaralı *Muhâsebe-i Vilâyet-i Karaman ve Rûm Defteri (937/1530)* isimli yayınlar ile Şimşirgil'in bahsi geçen doktora tezi ana kaynaklar olmuştur. Ayrıca özellikle köylerin konumlarının tespitinde Yasin Dönder'in doktora tezi ile <https://www.nufusune.com/tokat-ilceleri> web sitesi de sıklıkla başvurulan kaynaklar arasındadır. Dönder, köylerin yerlerini topografik araştırma ve yerel halktan kişilerle gerçekleştirdiği mülakatlar yoluyla tespit etmeye çalışmıştır. Geniş bir kaynakça kullandığı tezinde *Köylerimiz, 1 Mart 1968 Gününe Kadar* ve *Son Teşkilat-ı Mülkiyede Köylerimizin Adları vb.* yayınları kullanmadığı görülmektedir (Bkz. Dönder, 2020, s. 239-266). Şimşirgil doktora tezinden sonra yayınladığı bir makalesinde Kazabad ve Venk nahiyelerine bağlı köylerin isim değişikliklerini de göstermiştir (1995, s. 133-135; 137-138).

4.XV. Yüzyıl Ortasında Tokat Nahiyesinin Coğrafi Sınırları

Tokat nahiyesinin XV. yüzyıl ortasındaki coğrafi sınırlarını ve nüfusunu yeniden değerlendirmek düşüncesinin ortaya çıkmasında Ahmet Şimşirgil'in 1990 yılında tamamladığı *Osmanlı Taşra Teşkilatında Tokat (1455-1574)* isimli doktora tezi etkili olmuştur. Bu tezde Tokat Kazasının nüfusu, üretimi, idarî yapısı, toprak tasarrufu vb. konular ayrıntılı bir şekilde ele alınmış ve kıymetli bilgiler ortaya çıkaran bir çalışma yapılmıştır. Bununla birlikte tezde 1455 yılında Tokat Kazasının 9 nahiyeden müteşekkil gösterilmesi, Kazabad ve Venk divânlarının birer nahiye olarak değerlendirilmesi ve bu

tarihte Tokat nahiyesinin, Tokat şehri ile birlikte 12 (tezin bazı yerlerinde 13) köyden oluştuğunun ileri sürülmesi tahminimizce bir dikkatsizlikten ve bir sonraki tahrirde her iki divânın da nahiyeye olarak kaydedilmiş olmasından kaynaklanmıştır (Şimşirgil, 1990 s. 149, 150, 345).

1455 tarihli tapu defterinde nefis-i Tokat'ın hemen ardından Kazabad ve Venk divânları kaydedilmiş, ayrıca her ikisi için de *tâbi-i mezkûr* ibaresi yazılmıştır (BOA T.T.d. 2, s. 1). Bu defteri ilk defa inceleyen Gökbilgin'in tanımına göre divân "bir kısım köylerin bir arada ve mâruf bir merkez etrafında idarî ve kazaî bir birlik olarak mütalâa" edildiği ve "muayyen bir nahiyeye tâbi" gösterildiği bir idarî taksimattır (1965, s. 53). Hem 2 numaralı tapu tahrir defterinde Kazabad ve Venk divânlarının nefis-i Tokat'a tâbi olduklarının belirtilmesi hem de Gökbilgin'in divân açıklaması, 1455'te Kazabad ve Venk divânlarının Tokat nahiyesine bağlı olduğunu göstermektedir. Bu bilgilerden hareketle XV. yüzyıl ortasında Tokat nahiyesinin, nefis-i Tokat, buraya bağlı Kirpâs köyü, beylerbeyi hası olarak kaydedilen 12 köy ile Kazabad ve Venk divânlarından oluştuğu açıktır.

Defterde nefis-i Tokat kayıtlarının ardından *El-hassa-i mirü'l-ümerâ Beglerbeği Yahya Beg* başlığı altında 12 adet köy kaydedilmiş, ancak bu köylerin idari olarak hangi birime bağlı oldukları belirtilmemiştir (Tablo 1). Bununla birlikte bu köylerden Alicik, Tamu Obası ve Arhav (?) köylerinin Ezine Pazarı köyüne, Kuştemür ve Ovacık köylerinin de Kalacık köyüne tâbi oldukları kaydedilmiştir. XV. yüzyılın sonlarından itibaren Ezine Pazarı, Alicik, Tamu Obası, Camushane, Kalacık, Kuştemür, Ovacık ve Berâb Kazabad nahiyesine, Kırklar köyü Zile'ye bağlanmıştır (Şimşirgil, 1995, 133-138; BOA T.T.d. 387, 457). İzgar (?) köyü hakkında herhangi bir bilgiye ulaşılamamış olmakla birlikte köyün sonraki tahrirlerde Zağar ismiyle kaydedildiği ve bugünkü Kat köyü/kasabası civarında kurulduğu tahmin edilmektedir. Sonraki tahrirlerde ismi kaydedilmemiş olan Arhav'ın (?) XX. yüzyılın ilk çeyreğinde Turhal'a bağlı olduğunu bildiğimiz Arhoy köyü olması ihtimal dâhilindedir (*Son Teşkilat-ı Mülkiyede Köylerimiz*, s. 603).

1455 yılında *Kazabad divanı* başlığı altında 48 köy, bir meskûn zemin ile bir meskûn mezra kaydedilmiştir.² Kazabad varlığını, 1486'dan itibaren Tokat kazasına bağlı bir nahiyeye olarak XIX. yüzyıl sonlarına kadar sürdürmüştür. (Açikel, 2003, s. 258). XX. yüzyıl başlarında nahiyenin ismi Pazar olmuştur (Sezen, 2017, s. 609). Kazabad ismi 1910'lu yıllarda karşımıza çıkmakla birlikte 1928'e gelindiğinde Tokat'ta Kazabad isimli bir yerleşim yeri kayıtlı değildir (BOA DH.MKT 2777-26; *Son Teşkilat-ı Mülkiyede Köylerimizin Adları*, 1928, s. 501-516).

Tarihte Kazabad isimli, yeri tam olarak tespit edilemeyen bir kasaba olduğu bilinmektedir. Bu kasabanın Pazar kasabasının güneybatısında kurulmuş olan Beyobası mahallesinin bulunduğu mevkide olabileceği ileri sürülmektedir. Kazova'ya da ismini veren (Özçağlar 1991: 73)³ bu kasabayı Evliya Çelebi, şöyle anlatır:

Tokat şehri toprağında 150 akçe kazadır. Kethüdayeri, serdarı, camii, hanı ve hamamı, küçük çarşısı vardır. Bu Kazova'dan Tavukçu köprüsü'nü geçince Tozanlı nehridir. Bunu geçince Tokat şehrine varır (*Günümüz Türkçesiyle Evliya Çelebi Seyahatnamesi*, 2006, s. 328).

Kazabad divanının XV. yüzyılda bir merkezi olup-olmadığına dair bir bilgiye sahip değiliz. Ancak XVII. yüzyılda Kazabad nahiyesinin merkezinin büyük bir ihtimalle Kazovası kasabası olduğunu söyleyebiliriz.

² Meskûn olmayan zemin ve mezzalar bu çalışmada hariç tutulmuştur.

³ Özçağlar çalışmasını 1991 yılından önce hazırlamıştır. Muhtemelen 1991 yılından sonra Beyobası Mahallesi isim değiştirmiştir. Zira günümüzde ne Pazar ilçesinde ne de Tokat'ın diğer ilçelerinde Beyobası isminde bir mahalle yoktur. Bununla birlikte Beyobası ismini taşıyan bir hamam günümüze kadar ulaşmıştır. Bu hamam Pazar'dan Zile'ye giden yolun kuzeyinde, yoldan 600 m. kadar içerde Sarayönü denilen mevkidedir (Beyazıt, 2015, s. 4). Gökbilgin de Kazabad'ın Kazova yani Pazar nâhiyesi olduğunu yazmıştır (1965, s. 53).

1455 yılında Venk divanında 34 köy ve iki meskûn mezra kaydedilmiştir. Bu tarihte Venk divanının merkezi muhtemelen aynı ismi taşıyan köydür. Köy 1960'lara kadar Almus kazasına bağlı olarak varlığını sürdürmüştür (Gökbilgin, 1965, s. 53). Köyün ismi daha sonra Çat olarak değişmiştir ve 1968'de Tokat Merkez ilçesine bağlıdır (*Köylerimiz* 1968, s. 651). Çat köyü ise beldeye dönüşerek varlığını günümüze kadar sürdürmüştür.

5. XV. Yüzyıl Ortasında Tokat Nahiyesinin Nüfusu

Nefs-i Tokat'ın mahalleleri ve nüfusu gerek Şahin-Emecen ikilisi tarafından gerek ise Şimşirgil tarafından daha önce incelenmiştir (Şahin-Emecen, 1986, s. 44; Şimşirgil, 1990, s. 75). Şehrin nefer sayısını Şimşirgil 3084 olarak hesaplamış, bunun 1905'nin Müslüman, 1179'unun ise gayrimüslim olduğunu belirtmiştir (1990, s. 74, 75). Emecen-Şahin ikilisi ise şehirde 1190 Müslüman nefer olduğunu yazmışlar ancak gayrimüslim neferlerin sayısını belirtmemişlerdir (1986, s. 42). Her iki çalışmada da şehirdeki Müslüman-gayrimüslim oranı hesaplanmamıştır.

Nahiyenin taşrasına bakıldığında 1455 tahririnde beylerbeyi hası olarak kaydedilen köylerde 497, Kazabad 1478, Venk divanında ise 745 nefer kayıtlıdır. Nefs-i Tokat ve buraya bağlı Kirpâs köyü ile birlikte nahije genelinde nefer sayısı toplam 5814'tür (Tablo 1, 2 ,3 ,4).

XV. yüzyıl ortalarında Tokat şehirde nüfusun yarısından fazlasının Müslüman olduğu görülmektedir, Şehir nüfusunun yaklaşık %62'si Müslümandır. Nahiyenin kırsalında nüfusun ezici çoğunluğunu Müslümanlar oluşturmaktadır. Kırsalda gayrimüslimlerin oranı yaklaşık % 10,3'tür. Nahije genelinde ise neferlerin $\frac{3}{4}$ 'ü Müslümandır. Görüldüğü gibi Tokat nahiyesinde baskın unsuru Müslümanlar oluşturmaktadır.

Nahiyede şehirleşme oranı da yüksektir, çünkü nahije genelinde neferlerin yarısından fazlası (%53'ü) nefsi Tokat'ta yaşamaktadır. Dinî ayrıma göre baktığımızda ise Müslümanların yaklaşık %44'ünün, gayrimüslimlerin ise yaklaşık %80,5'inin şehirde yaşadığı tespit edilmiştir. Gayrimüslimlerde şehirleşme oranı Müslümanların neredeyse iki katıdır.

XV. yüzyıl ortasında Tokat nüfus açısından Anadolu'nun büyük şehirlerinden biridir. Örneğin komşusu Sivas'ın aynı dönemdeki nüfusu Tokat'ın ancak 1/5'i kadardır (Sönmez Yılmaz, 2011, s. 96). Muhtemelen coğrafi konumu ve XV. yüzyıl başlarından itibaren Paşa Sancağı (eyalet merkezi) olması Tokat'ı bir cazibe merkezi haline getirmiştir. Bununla birlikte bu iki özelliğin şehrin nüfus büyüklüğü üzerinde etkili oldukları yargısına varmak ne derecede doğru olur? Zira şehrin nüfusu incelendiğinde Tokat'ın nüfus bakımından durağan/statik bir yapıya sahip olduğu görülmektedir. Çünkü tahrir verilerine göre 1455 yılında şehrin aldığı göçün oranı yaklaşık %4 (Demir 2012: 88) ile son derece düşüktür. Düşük göç oranı şehrin nüfus büyüklüğü üzerinde göçün etkisinin kayda değer olmadığını göstermektedir.⁴ Nahiyenin kırsalında da durum pek farklı değildir. Kazabad ve Venk divanlarına bağlı köyler ile meskûn mezra ve zeminlerde bulunan göçmenlerin oranı yaklaşık %5,1'dir. Nahije genelinde ise göçmenlerin oranı %4,5'tir. Tıpkı nefsi Tokat'ta olduğu gibi nahiyenin taşrasında da göçmenlerin oranı dinî, iktisadî ve kültürel hayatı etkileyecek boyutta değildir. Nüfus açısından Tokat nahiyesi de statik/durağan bir yapıya sahiptir.

1455 tahririne göre nahije kırsalının aldığı göç incelendiğinde Kazabad ve Venk divanları Akşehir, Amasya, Artukova, Canik, Erzincan, Hüdavendigar, Kahta, Kafirni, Kayseri, Konya, Koylu

⁴ Örneğin aynı tahrir verilerine göre Sivas şehrine baktığımızda göçmen neferlerin oranının yaklaşık %36 olduğunu görüyoruz (Sönmez Yılmaz, 2011, s. 106).

Hisar, Kilmigad, Sivas, Şam, Tozanlu'dan göç almıştır. Bu divanlara en fazla göç Erzincan'dan olmuştur. Göçmenlerin içinde Erzincanlıların oranı yaklaşık %40'tır.

Divanlarda, nereden geldiği kaydedilen neferlerin yanı sıra birçok *garib* ve *ecnebî* olarak kaydedilen nefer de bulunmaktadır. Mustafa Akdağ'a göre *Garibler* hakkında bilinenler oldukça sınırlıdır. Akdağ arşiv belgelerinden edindiği bilgiler doğrultusunda *Garibleri*, Çingenelerin hayat tarzıyla benzer bir hayat sürdüren insanlar olarak tanımlar ve Bursa, Kütahya, Isparta, Eskişehir, Ankara, Konya, Çankırı, Çorum ve Amasya çevrelerinde *Garib* olarak nitelendirilen bu kişilerin daha fazla sayıda bulduklarını belirtir (1963: 35-37). Feridun Emecen ise *garib* ifadesinin, orada sürekli oturan yabancıları belirtmek için kullanılmış olabileceğini ileri sürmektedir (1991: 154). Tokat'ta gerek şehir merkezinde gerek ise köylerde *garib* olarak kaydedilen Müslüman veya gayrimüslimlerin içinde çeşitli meslek erbabının bulunması Emecen'in bunların şehirde sürekli yaşayan yabancılar/göçmenler olabileceği yolundaki görüşünü desteklemektedir. *Ecnebî* ise yabancılar için kullanılan bir tabir olmalıdır. Sadece köylerde ecnebi kayıtlarına tesadüf ediliyor olması Ecnebilerin de köylere yakın zamanda (veya iki tahrir arasında) gelmiş göçmenler olduklarını düşündürmektedir. Kırsalın aldığı göç oranı hesaplanırken *Garib* ve *ecnebi* olarak kaydedilenler de dikkate alınmıştır. Son olarak her iki divana bağlı köylerde tespit edilen göçmen neferlerin sadece ¼'ünün gayrimüslim olduğunu da belirtmek gerekir.

Şahin ve Emecen XV. yüzyıl ortasında Tokat'ta Müslim ve gayrimüslimlerin ayrı ayrı mahallelerde oturduklarını ileri sürmüşlerdir (1986, s. 44). Bununla birlikte Müslüman mahalleleri içinde kaydedilen *Mahalle-i Mihmad Hacib Mescid-i Mevlânâ Ümmet* ile Gayrimüslim mahalleleri içinde kaydedilen *Mihmad Hacib* mahallesi Müslim ve gayrimüslimlerin aynı mahallede oturuyor olabileceğini düşündürmektedir. Her ne kadar tahrir defterinde şehirdeki Müslümanlar ayrı gayrimüslimler ayrı kaydedilmiş olsa da hemen hemen aynı isimde iki mahallenin varlığı şehirde Müslümanlar ile gayrimüslimlerin ortak bir yaşam sürdürdüğünün delili olarak kabul edilebilir. Ayrıca 1486 yılında şehirdeki 8 mahallede (Açikel 2012, s. 220-221), XVI. yüzyıl başlarında ise İçme Su ve Dıraz mahallelerinde hem Müslümanlar hem de gayrimüslimler birlikte yaşamaktaydı (BOA T.T.d. 387, s. 431-432).

Nahiyenin kırsalında da bazı köylerde Müslümanlarla gayrimüslimlerin birlikte yaşadığı görülmektedir. Ezine Pazarı, Kırklar, Berâb, Togan Obası, Reis, Farni, Endiz, Engürün, Gürcü, Feryad, Difyama, Alaaddin Obası, Çiftlik, Çerçi, Vavri, Gevle ve Cemal köylerinde Müslümanlar ve gayrimüslimler birlikte; Çetr Oba, Azmus ve Biskenicük köyleri ile Geksi ve Kukiros mezralarında ise sadece gayrimüslimler yaşamaktadır. Geriye kalan köyler ve Kat zemini Müslümanlarca meskündür. Saraycık, Tülüce ve Gökçek köylerinde ise nefer kaydedilmiştir (Tablo 1, 2, 3 ve 4). Bu köyler boştur. Tülüce ve Gökçek köyleri sonraki tahrirlerde kayıtlı değildir, Saraycık ise mezraya dönüşmüştür (Dönder, 2020, s. 271; BOA T.T.d. 387, s. 452).

1455 tarihli tahrir defterinde gayrimüslimlerin milliyetine (Ermeni, Rum vs.) dair herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Bununla birlikte XVII. yüzyılın ortasında Tokat'a gitmiş olan Evliya Çelebi biri Taşnerdüban mahallesinde Taşnerdüban Kilisesi diğeri de Astnabur isimli kilise olmak üzere ilki Rumlara ikincisi Ermenilere ait iki kilisenin varlığından bahsetmektedir. Ayrıca şehirde Ermenilerin sayıca çok olduğunu, Yahudi ve Acem tüccarların da bulunduğunu ancak Frenk ve Kıptî olmadığını yazmıştır (*Günümüz Türkçesiyle Evliya Çelebi Seyahatnamesi*, 2010, s. 102-103). Şimşirgil'de şehrin gayrimüslimleri içinde Ermenilerin hemen hemen %80 oranında olduğunu, Yahudilerin ise hiçbir zaman 30-40 haneyi geçmediğini belirtmiştir (Şimşirgil, 1990, s. 90).

6. Köy İskanında Süreklilik

1455 yılında Tokat nahiyesine bağlı olan Camushane, Zavrak, Oba, Döğer, Saraycık, Ilıkçı, Feryad, Hasanabad, Tülüce, Gökçek, Halil Obası, Alaaddin Obası, Beg Arslan, Cemal, Kışla ve Kirpâs köyünün yerleri tespit edilememiştir. Bu köylerden Saraycık, Tülüce ve Gökçek'te kayıtlı nefer olmadığını daha önce belirtmiştik. Ayrıca Saraycık ve Tülüce 1486'dan sonra mezraya dönüşmüşlerdir (Dönder, 2020, s. 271; BOA T.T.d. 387, s. 452). Gökçek köyünde kayıtlı nefer olmaması ve köyün ismine sonraki tahrirlerde rastlanmaması köyün yok olduğunu göstermektedir. Bu köylerin boş olması ve ardından mezraya dönüşmeleri veya yok olmaları bu yerleşimlerdeki nüfusun bir sebeple göç ettiğini göstermektedir.⁵ Doğal afetler, iklim salınımları, salgın hastalıklar, artan vergilerden kaçış ve savaşlar bir yerleşim yerinin terk edilmesinin yani göçün sebepleri arasındadır (Gümüşçü, Demir & Erdoğan Özünlü, 2018, s. 150, 218, 369). Bununla birlikte bahsi geçen bu üç köyün halkının göç etmesine neden olacak yukarıda sayılan sebeplerin herhangi birinin gerçekleştiğine dair elimizde bir bilgi bulunmamaktadır. Bu köylerin boş olmasının sebebine dair tahrir defterinde de herhangi bir kayıt yapılmamıştır.

Bazı köyler isimleriyle bazıları da isim değiştirerek varlıklarını günümüze kadar sürdürmüşlerdir: Aluç, Batmantaş, Beşören, Çerdiğin, Bozatalanı, Çayköy, Çerçi, Çiftlik, Çördük, Keşlik, Kızılöz, Ovacık, Sırçalı, Söngüt, Taşlıyök, Hacı Necib, Halilalan Beg, Kervansaray-ı kabl ve Kırlar isimleri değişmeden veya çok küçük değişikliklerle günümüze kadar varlığını koruyan köylerdir. Ayrıca Kat zemini de aynı isimle köye dönüşmüş ve mevcudiyetini korumuştur. Ahurköy, Armus, İbibse, İzvisti, Kağay, Berâb, Biskenicük, Buğra, Difyama, Endiz, Ezine Pazarı, Farni, Venk, Gedağaz, Gedigân, Gevle, Gürcü, Karaevlü, Karaltan, Gisere, Odoba, Vavri, Vazanya, Çiprek, Zû-çeri (?) köyleri ise isimleri değişerek günümüze intikal etmişlerdir. Bunlara ek olarak Geksi ve Kukiros mezarları da köye dönüşmüşler ve günümüze farklı isimlerle intikal etmişlerdir. (Tablo 5).

1455 yılında Tokat nahiyesine bağlı olan 95 köy, meskûn iki mezra ve bir zeminden ismi değişerek veya aynı isimle günümüze kadar varlığını devam ettirenlerin sayısı 47'dir. Tokat nahiyesindeki toplam 99 yerleşim biriminin yaklaşık %48'i günümüze kadar varlığını devam ettirmiştir.

7. Sonuç

XV. yüzyıl ortasında Tokat nahiyesi, nefsi Tokat, beylerbeyi hası olarak kaydedilen köyler ile Kazabad ve Venk divanlarından müteşekkildir. 1455 yılında nahiyede köy sayısı toplam 95'tir. Ayrıca üç meskûn mezra ve bir meskûn zemin ile birlikte yerleşim yerlerinin sayısı 99'a yükselmektedir.

1455 yılında Tokat nahiyesinde vergi mükellefi nefer sayısı 5814'tür. Bunların $\frac{3}{4}$ 'ü Müslümandır. Bu oran Tokat nahiyesinde Müslümanların baskın unsur olduğunu göstermektedir. Nahiyede şehirleşme oranı yüksektir, çünkü nahiyede neferlerin yarısından fazlası (%53'ü) nefsi Tokat'ta yaşamaktadır. Dinî ayrıma göre baktığımızda ise Müslümanların yaklaşık %44'ünün, gayrimüslimlerin ise yaklaşık %80,5'inin şehirde yaşadığı tespit edilmiştir.

XV. yüzyıl ortasında Tokat nahiyesi göçmen oranının düşüklüğü ile dikkat çekmektedir. Kazabad ve Venk divanlarında göçmenlerin oranı yaklaşık %5,1 iken, nefsi Tokat'ta bu oran yaklaşık %4'lere düşmektedir. Nahiyede ise göçmenlerin oranı %4,5'tir. Tıpkı nefsi Tokat'ta olduğu gibi nahiyenin taşrasında da göçmenlerin oranı dinî, iktisadî ve kültürel hayatı etkileyecek boyutta değildir. Nüfus açısından Tokat nahiyesi, statik/durağan bir yapıya sahiptir.

⁵ Kaybolan yerleşmeler hakkında yapılmış bir çalışmada bir yerleşim yerinin önce terk edilmesi ve ardından kaybolmasının -ayrıntıda hangi sebep olursa olsun- nihai sebebinin göç olduğu ileri sürülmüştür (Gümüşçü, Demir & Erdoğan Özünlü, 2018, s. 143).

Tokat nahiyesinde köy, mezra ve zeminden oluşan toplam 99 yerleşim biriminin yaklaşık %48'i varlığını günümüze kadar sürdürmüştür. Mezraların bir kısmı köye dönüşürken köylerin bazıları da belde, kasaba veya mahalleye dönüşmüştür. Yerleri tespit edilebilen yerleşimler, Tokat nahiyesi yerleşimlerinin coğrafi olarak büyük oranda birbirlerine yakın olduğunu göstermektedir.

Kaynakça

Arşiv Kaynakları

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı

Başkanlık Osmanlı Arşivi (BOA)

Tapu Tahrir Defteri (T.T.d.), No: 2, Tokat Defteri, 859 (1455).

T.T.d. 19, Tokat Defteri, 890 (1486).

Dahiliye Mektubî Kalemi (DH.MKT)

DH.MKT 2777-26

387 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Karaman ve Rûm Defteri (937/1530)-II. T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayın No: 36, Dizin ve Tıpkı Basım, Ankara 1997.

Diğer Belgeler

Resmî Gazete. 23 Mart 1972 Tarihli Sayısı.

Araştırma Eserleri ve Makaleler

Açıkel, A. (2014). Ahi Mahmud Zaviyesi (Kazabad). *Ahilik Ansiklopedisi*. C. 1, T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Yayınları.

Açıkel, Ali. (2012). Tokat. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. C. 41. 223-226 TDV Yayınları.

Açıkel, A. (2003). Tanzimat Döneminde Tokat Kazasının İdari ve Nüfus Yapısındaki Değişiklikler (1839-1880). *C.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi* 27(2): 253-265.

Akdağ, M. (1999). *Türkiye'nin İktisadî ve İçtimaî Tarihi I*. Barış Kitabevi.

Akdağ, M. (1963). *Büyük Celâli Karışıklıklarının Başlaması*.

Beyazıt, M. (2015). Tokat-Pazar, Beyobası Hamamı. *Ariş Geleneksel Türk El Sanatları Dergisi* 11: 3-11.

Demir, A. (2012). 15. Yüzyılın İkinci Yarısında Tokat Şehrinde Göçmenler. *Tokat Sempozyumu Bildirileri Kitabı I*. 83-98.

Dönder, Y. (2020). *XVI.-XX. Yüzyıllarda Anadolu'da Kaybolan Yerleşmeler: Tokat Örneği*. (Doktora Tezi. Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).

Emecen, F. (1991). Sosyal Tarih Kaynağı Olarak Osmanlı Tahrir Defterleri. *Tarih ve Sosyoloji Semineri (28-29 Mayıs 1990) Bildirileri Kitabı*. 143-156.

Göde, K. (1987). XIV. Yüzyılda Tokat/Eratnalılar Hakimiyetinde Tokat. *Türk Tarihinde ve Kültüründe Tokat Sempozyumu (2-6 Temmuz 1986) Bildirileri Kitabı*. 17-22.

Gökbilgin, T. (1997). Tokat. *Millî Eğitim Bakanlığı İslam Ansiklopedisi*. C. 12/1. 400-412. MEB Yayını.

Gökbilgin, T. (1965). 15 ve 16. Asırlarda Eyâlet-i Rûm. *Vakıflar Dergisi*, Sayı VI'dan Ayrı Basım: 51-61.

Gümüşçü O., Demir A., & Erdoğan Özünlü, E. (2018). *Türkiyenin İskan Tarihinde Önemli Bir Problem: Kaybolan Yerleşmeler*.

Günümüz Türkçesiyle Evliya Çelebi Seyahatnamesi: Akkirman-Belgrad-Gelibolu-Manastır-Özü-Saraybosna-Slovenya-Tokat-Üsküp, 5. Kitap, 1. Cilt. (2010). Hazırlayan: Seyit Ali Kahraman, Yapı Kredi Yayınları.

Günümüz Türkçesiyle Evliya Çelebi Seyahatnamesi: Konya, Kayseri, Antakya, Şam, Urfa, Maraş, Sivas, Gazze, Sofya, Edirne, III. Cilt, I. Kitap. (2006). Yay. haz. Seyit Ali Kahraman ve Yücel Dağlı, Yapı Kredi Yayınları.

Hanilçe, M. & M. Tepecik. (2016). Anadolu'nun Manevi Önderlerinden Bir Eren: Ahi Mahmud Veli (Keçeci Baba). *Alevilik Araştırmaları Dergisi* 1(12): 141-169.

Köylerimiz, 1 Mart 1968 Gününe Kadar. (1968). İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğü Yayını.

Özçağlar, A. (1991). *Kazova ve Yakın Çevresinde Eski Yerleşmeler. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Coğrafya Bilim ve Uygulama Kolu-Coğrafya Araştırmaları 3: 61-78.*

Sezen, T. (2017). *Osmanlı Yer Adları.* Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayın No: 26.

Son Teşkilat-ı Mülkiyede Köylerimizin Adları. (1928). Dâhiliye Vekâleti Nüfus Müdüriyet-i Umumiyesi Neşriyatı, Hilal Matbaası.

Sönmez Yılmaz, S. (2011). *Osmanlı Klasik Çağında Sivas.* Kitabevi Yayınları.

Şahin, İ. & F. Emecen. (1986). XV. Asrın İkinci Yarısında Tokat Şehri. *Şeyhülislam ibn-i Kemal Sempozyumu (Tokat, 26-29 Haziran 1985) Bildirileri Kitabı.* 41-51.

Şimşirgil, A. (1990). *Osmanlı Taşra Teşkilâtında Tokat (1455-1574).* (Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul).

Şimşirgil, A. (1995). XV-XVI. Asırlarda Tokat Kazasında Kır İskan Merkezleri Ve Bazı Hususiyetleri. *Bir.* 3. 125-140.

Web Siteleri

<https://www.nufusune.com/tokat-ilceleri>

Tablo 1. 1455 Yılında Nefs-i Tokat'a Bağlı Köyler (T.T.d. 2, s. 63)

Adı	Nefer Sayısı
Kirpâs	10 (M)

Tablo 2. 1455 Yılında Beylerbeyi Hası Olarak Kaydedilen Köyler (T.T.d. 2, s. 65-80)

Adı	Nefer Sayısı
Ezine Pazarı Köyü	102+11 (M+GM)
Alicik tâbi-i Ezine Pazarı	41
Tamu Obası tâbi-i Ezine Pazarı	8
Arhav (?) tâbi-i Ezine Pazarı	6
İzgar (?)	55
Zemin-i Kat	3
Çiprek	26
Camushane	52

Kalacık	76
Kuştemür tâbi-i Kalacık	38
Ovacık tâbi-i Kalacık	20
Kırlar	33+1 (M+GM)
Berâb ⁶	12+43 (M+GM)

Tablo 3. 1455 Yılında Kazabad Divanı'na Bağlı Köyler (T.T.d. 2, s. 81-132)

Adı	Nefer Sayısı
Ziveri ⁷	23
Söngüt	17
Hacı Necib	25
Araplar bi-ism-i Yenice (?)	42
İstavla	28
Toğan Obası	21+11 (M+GM)
Zavrak	9
İrke	78
Reis	41+4 (M+GM)
Meris tâbi-i Reis	4
Taşlıyük	76
Mandırız	18
Karaltan	31
Ahürköy	51
Çamurcu Obası	35
Farni	26+18 (M+GM)
Olçaytu tâbi-i Farni	20
Aybaba	52
Emir Süleyman nam-ı diğer Halil Obası	11
Oba	41
Vazanya	13
Bayındır	31
Yüz Beyi	22
Buğra	21
Lâb	27
Çavuldur	54

⁶ Bu köyün ismi kaynaklarda üç farklı şekilde geçmektedir: T.T.d. 2'deki imlâya göre *Berâb* olarak okunan isim T.T.d. 387'nin transkripsiyonunda *Berib* olarak okunmuştur (BOA T.T.d. 2, s. 78; T.T.d. 387, s. 119). *Köylerimiz*'de ise *Bireb* olarak yazılmıştır (1968, s. 625, 711).

⁷ T.T.d. 387'nin transkripsiyonunda köyün ismi *Zivri* olarak okunmuştur (s. 132).

Çeri Obası	18
Yenice ve Kürtler	49
Zû-çeri (?)	16
Mezra-i Geksi (?)	4 (GM)
Gedigân	32
Çay Kö[y]	77
Çetr Oba	18 (GM)
Endiz	18 +22 (GM)
Öküzcü tâbi-i Endiz	14
Karacalu tâbi-i Endiz	16
Engürün	16+1 (M+GM)
Ulu Oba	15
Gürcü	2+45 (M+GM)
Çardığın	26
Bostan Obası	13
Döğer	11
Saraycık	-
Ilıkçı	44
Feryad	44+3 (M+GM)
Karaevlü	49
Kavak	36
Hasanabad	2
Fakihler	7

Tablo 4. 1455 Yılında Venk Divanı'na Bağlı Köyler (T.T.d. 2, s. 133-163)

Adı	Nefer Sayısı
Venk	62
Bayram Köyü	7
Mardus Oba	31
Tülüce	-
Difyama	30+11 (M+GM)
Gökçek	-
Gedağız	16
Halil Obası	24
Odoğa	14

Azmuş	32 (GM)
Beglü	19
Mezra-i Kukiros	9 (GM)
Bozatalanı	17
Alaeddin Obası	9+1 (M+GM)
Çiftlik	26+3 (M+GM)
Çerçi	41+1 (M+GM)
Vavri	27+4 (M+GM)
İbibse	20
Kağay	22
Gisere	16
Beg Arslan	41
Halilalan Beg	15
Sırçalı	9
Gevle	22+1 (M+GM)
Biskenicük (Biskincik)	36 (GM)
İzvisti	20
Keşlik	16
Kızılözü	28
Beşören	23
Cemal	8+3 (M+GM)
Batmantaş	19
Kervansaray-ı Kablu	18
Kışla	16
Aluç	14
Çördük	7
Mezra-i Gürcü	6

Tablo 5. Tokat Nahiyesi Köylerinin 1455'ten Günümüze Durumu

Köy Adı	Açıklama	Günümüzdeki Durumu
Ezine Pazarı (T.T.d. 2, s. 65)	Şimşirgil'e göre bu köy Turhal ilçesine bağlı Pazar bucak merkezidir (1990, s.210).	Pazar Bucak Merkezi
Alicik tâbi-i Ezine Pazarı (T.T.d. 2, s. 67)	Günümüze intikal etmemiş olan köyün mevcudiyeti XVII. yüzyıl başına kadar takip edilebilmektedir (Dönder 2020: 270). Yeri tespit edilememiştir. Defterdeki kayıt sırası ve Ezine Pazarı'na tabii olduğu göz önüne alınarak coğrafi olarak bu köye yakın olduğu tahmin edilmektedir.	
Tamu Obası tâbi-i Ezine Pazarı (T.T.d. 2, s. 68)	Günümüze intikal etmemiş olan köyün mevcudiyeti XVIII. yüzyıl başına kadar takip edilebilmektedir (Dönder 2020: 271). Yeri tespit edilememiştir.	

	Defterdeki kayıt sırası ve Ezine Pazarı'na tabii olduğu göz önüne alınarak coğrafi olarak bu köye yakın olduğu tahmin edilmektedir.	
Arhav (?) tâbi-i Ezine Pazarı (T.T.d. 2, s. 69)	Şimşirgöl köyün ismini Arhad olarak okumuştur (1990, s. 220). Köy hakkında herhangi bir bilgiye ulaşılamamıştır. 1928 yılında Turhal nahiyesine bağlı Arhoy köyü olması ihtimal dahilindedir (<i>Son Teşkilat-ı Mülkiyede Köylerimiz</i> , s. 603) Bu köyün ismi Yeşilalan olmuştur (<i>Köylerimiz</i> , 1968, 605). Yeşilalan Köyü günümüzde Turhal'a bağlıdır. Köy hakkında kesin bir yargıya varılmadığı için defterdeki kayıt sırası ve Ezine Pazarı'na tabii olması göz önüne alınarak coğrafi olarak bu köye yakın olduğu tahmin edilmektedir.	
İzgar (?) (T.T.d. 2, s. 69)	XVII. yüzyıl başına kadar takip edilebilen Zağar köyü, Dönder'e göre Kat kasabası yakınlarındaki bir mevkide kurulmuştu (2020, s. 271, 80). Bu köyün sınırları içerisinde Kat zeminin kaydedilmiş olması Dönder'in tespitini desteklemektedir.	
Zemin-i Kat (T.T.d. 2, s. 70)	1933 yılında Kat isimli bir köy mevcuttur (<i>Köylerimiz</i> , 1933, s. 433). Muhtemelen bu zemin zaman zaman içinde bağlı olduğu İzgar köyüne ismini vermiştir. Kat köyü günümüzde Turhal İlçesine bağlıdır.	Turhal İlçesi
Çiprek (T.T.d. 2, s. 71)	Yeşilyurt Köyü (<i>Şimşirgöl</i> , 1990, s. 207)	Tokat Merkez ilçesi
Camushane (T.T.d. 2, s. 72)	Günümüze intikal etmemiş olan köyün mevcudiyeti XVII. yüzyıl başına kadar takip edilebilmektedir (Dönder, 2020, s. 270). Yeri tespit edilememiştir.	
Kalacık (T.T.d. 2, s. 73)	Varlığı 1950'li yıllara kadar takip edilebilen köy, Dönder'e göre Dereköy ve Farni köyü arasında, Dereköy'ün batı tarafında Kalacık deresi denilen mevkide kurulmuştu (2020, s. 271, 79-80).	
Kuştemür tâbi-i Kalacık (T.T.d. 2, s. 75)	Günümüze intikal etmemiş olan köyün mevcudiyeti XVII. yüzyıl başına kadar takip edilebilmektedir (Dönder 2020: 271). Yeri tespit edilememiştir. Ancak Kalacık köyüne bağlı olduğundan bu köyün yakınlarında kurulmuş olduğu tahmin edilmektedir.	
Ovacık tâbi-i Kalacık (T.T.d. 2, s. 76)	Aynı isimle varlığını günümüze kadar devam ettirmiştir.	Pazar ilçesi
Kırlar köyü tevâbi-i Zile (T.T.d. 2, s. 77)	Aynı isimle varlığını günümüze kadar devam ettirmiştir.	Zile İlçesi
Berâb (T.T.d. 2, s. 78)	Köy zamanla Büyük ve Küçük Berâb olarak ikiye bölünmüştür. Bu iki köyün ismi daha sonra Büyük Yıldız ve Küçük Yıldız olarak değişmiştir (<i>Köylerimiz</i> 1968: 625, 711).	Tokat Merkez ilçesi, Büyük Yıldız köyü ve Küçük Yıldız mahallesi
Ziveri (T.T.d. 2, s. 81)	Günümüze intikal etmemiş olan köyün mevcudiyeti XVII. yüzyıl başına kadar takip edilebilmektedir. Köyün, Emirseyid beldesinde Roma dönemi yerleşim yeri olarak tescillenmiş olan ören yerinde kurulduğu ileri sürülmektedir (Dönder, 2020, s. 271, 81).	
Söngüt (T.T.d. 2, s. 82)	Aynı isimle varlığını günümüze kadar devam ettirmiştir.	Tokat Merkez ilçesi
Hacı Necib (T.T.d. 2, s. 82)	Necip ismiyle varlığını günümüze kadar devam ettirmiştir.	Turhal İlçesi
Araplar bi-ism-i Biğce (?) (T.T.d. 2, s. 83)	Mevcudiyeti XVIII. yüzyıl başına kadar takip edilebilen köyün yeri, Dönder'e göre Necip köyünün kuzeydoğusunda bulunan bir mevkidir (2020, s. 270, 81). Zile ilçesinde de Araplar isminde bir köy vardı, bu köyün ismi Alayurt olarak değiştirilmiştir (<i>Köylerimiz</i> 1968: 34). Zile'deki köy coğrafi olarak Kazabad'a hayli uzak olduğundan Dönder'in köyün yeri hakkındaki tespiti doğru görünmektedir.	

İstavla (T.T.d. 2, s. 85)	Günümüze intikal etmemiş olan köyün mevcudiyeti 1850'li yıllara kadar takip edilebilmektedir. Köyün, Taşlıhöyük köyünün güneybatısındaki bir mevkide kurulduğu ileri sürülmektedir (Dönder, 2020, s. 271, 80).	
Togan Obası (T.T.d. 2, s. 85)	Günümüze intikal etmemiş olan köyün mevcudiyeti XVIII. yüzyıl başına kadar takip edilebilmektedir. Dönder'e göre köyün yeri, Necip köyü yakınlarındaki Doğanlı Çiftliği mevkiidir (2020, s. 271, 81).	
Zavrak (T.T.d. 2, s. 86)	Günümüze intikal etmemiş olan köyün mevcudiyeti XVII. yüzyıl başına kadar takip edilebilmektedir (Dönder, 2020, s. 271). Yeri tespit edilememiştir.	
İRke (T.T.d. 2, s. 87)	Günümüze intikal etmemiş olan köyün mevcudiyeti XVII. yüzyıl başına kadar takip edilebilmektedir. Dönder'e göre köyün kurulduğu yer Şenyurt kasabasının Turhal çıkışının güneyindeki dağ etekleridir (2020, s. 271, 80).	
Reis (T.T.d. 2, s. 90)	Günümüze intikal etmemiş olan köyün mevcudiyeti XVII. yüzyıl başına kadar takip edilebilmektedir. Dönder sözlü tarih çalışmalarına dayanarak, yakın zamanlarda sel nedeniyle Şenyurt kasabasına taşınmış olan Asarcık köyünün eski isminin Reis olduğunu ileri sürmüştür (2020, s. 271, 81).	
Meris tâbi-i Reis (T.T.d. 2, s. 91)	1455 tahririnde köy statüsünde olan Meris, XVI. yüzyıl ortasına kadar mezra olarak varlığını sürdürmüş, XVI. yüzyılın ikinci yarısından itibaren tekrar köy vasfı kazanmıştır. Köyün mevcudiyeti XVIII. yüzyıl başına kadar takip edilebilmektedir. Köyün kurulduğu yerin Şenyurt kasabasının güneybatısında Mercimek tepesinin doğu yönündeki yayla alanı olduğu ileri sürülmektedir (Dönder, 2020, s. 271, 81).	
Taşlıhöyük (T.T.d. 2, s. 92)	Taşlıhöyük ismiyle varlığını günümüze kadar sürdürmüştür.	Turhal ilçesi
Mandırız (T.T.d. 2, s. 93)	Mevcudiyeti 1850'li yıllara kadar takip edilebilen köyün, Taşlıhöyük ile Şatroba köylerinin arasında yer alan bir mevkide olduğu ileri sürülmektedir (Dönder, 2020, s. 271, 80).	
Karaltan (T.T.d. 2, s. 94)	Bu köyün yeri hakkında iki farklı görüş söz konusudur. Bir görüşe göre Karaltan köyü günümüzdeki Keçeci köyüdür. ⁸ Diğer görüşe göre köy, Pazar köprüsünün 300 metre doğusundaki bir mevkide bulunuyordu (Dönder, 2020, s. 271, 79).	Erbaa İlçesi
Ahurköy (T.T.d. 2, s. 95)	Tokat'ta bu isimde iki tane köy vardı. Bunlardan biri yeni adı Dökmetepe olan Turhal'daki, diğeri yeni adı Tosunlar olan Erbaa'daki köydür (<i>Köylerimiz</i> 1968: 598, 518). Şimşirgil bu köyün Turhal'a bağlı Dökmetepe olduğunu belirtmiştir (1990, s. 201).	Turhal ilçesi
Çamurcu Obası (T.T.d. 2, s. 97)	Mevcudiyeti 1850'li yıllara kadar takip edilebilen köyün, Yeni ismi Dereköy olan Araki'nin güney yönünde kale kalıntılarına yakın bir mevkide kurulduğu ileri sürülmektedir (Dönder, 2020, s. 271, 79).	
Farni (T.T.d. 2, s. 98)	Bağlarbaşı ismiyle (<i>Köylerimiz</i> , 1968, s. 651) varlığını günümüze kadar sürdürmüştür.	Pazar ilçesi
Olçaytu tâbi-i Farni (T.T.d. 2, s. 99)	Köyün mevcudiyeti XVIII. yüzyıl başına kadar takip edilebilmektedir (Dönder, 2020, s. 271). Yeri tespit edilememiştir.	
Aybaba (T.T.d. 2, s. 100)	Köyün mevcudiyeti XVIII. yüzyıl başına kadar takip edilebilmektedir. Dönder Aybaba köyünün diğeri adının Halil Obası olduğunu ileri sürmüş ve Aybaba köyünün yerini Necip köyünün kuzeyinde Halil Obası isimli mevkii olarak tespit etmiştir (2020, s. 270, 81). Halil Obası'nın Aybaba köyünün değil, Emir Süleyman köyünün diğeri adı olduğu hem 1455 hem de 1486 tahrirlerinde kayıtlıdır (BOA T.T.d. 2, s. 101; T.T.d. 19, s. 55). Muhtemelen Aybaba köyü ile Emir Süleyman (Halil Obası) köyleri birleşerek Halil Obası	

⁸ Açıkel'e göre Karaltan köyünün ismi önce Keçeci Baba olarak değişmiş, 1930'dan sonra ise Keçeci'ye dönüşmüştür (2014, s. 127).

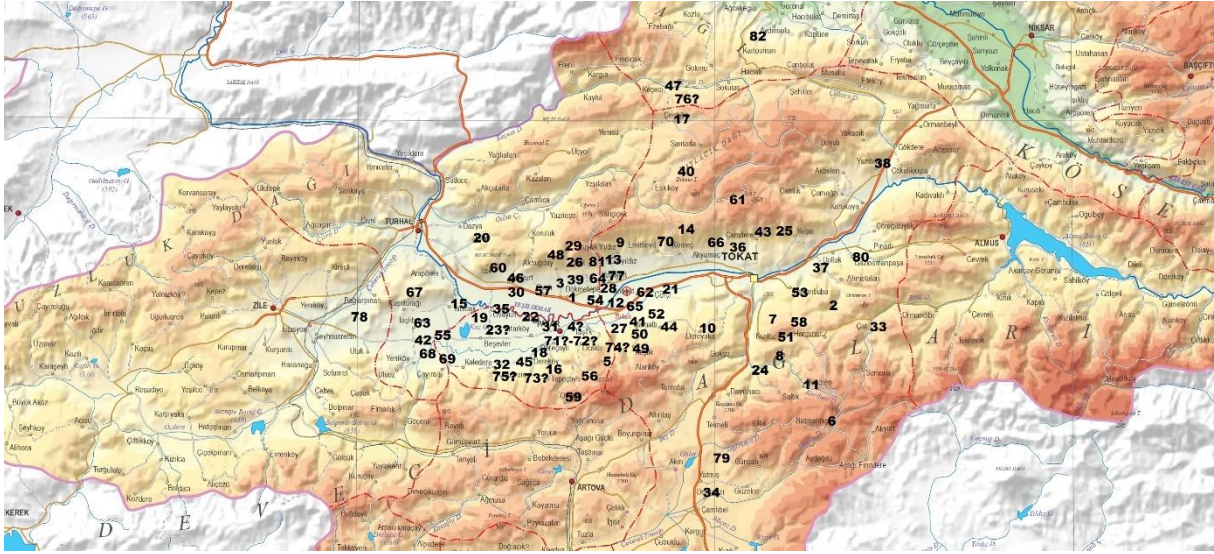
	ismiyle tek bir köy olarak varlığını sürdürmüştür. Dönder'in tespit ettiği mevki Emir Süleyman yani Halil Obası köyünün yeri olmalıdır.	
Emir Süleyman nam-ı diğer Halil Obası (T.T.d. 2, s. 101)	Necip köyünün kuzeyinde Halil Obası mevkiinde kurulduğu ileri sürülmektedir (Dönder, 2020, s. 81).	
Oba (T.T.d. 2, s. 102)	Köyün mevcudiyeti XVIII. yüzyıl başına kadar takip edilebilmektedir (Dönder, 2020, s. 271). Yeri tespit edilememiştir.	
Vazanya (T.T.d. 2, s. 103)	Ayranpınar ismiyle (<i>Köylerimiz</i> 1968: 777) varlığını günümüze kadar sürdürmüştür.	Turhal ilçesi
Bayındır (T.T.d. 2, s. 104)	Mevcudiyeti 1850'li yıllara kadar takip edilebilen köyün, Pazar polis karakolunun kuzeyindeki köprünün hemen ardından gelen mevkide kurulduğu ileri sürülmektedir (Dönder, 2020, s. 270, 79).	
Yüz Beyi (T.T.d. 2, s. 105)	Mevcudiyeti XVIII. yüzyıl başına kadar takip edilebilen köy, Dönder'e göre Çiprek (Yeşilyurt) köyünün batısında idi (2020, s. 270, 80).	
Buğra (T.T.d. 2, s. 106)	Tatlıcak ismiyle (<i>Köylerimiz</i> , 1968, s. 506) varlığını günümüze kadar sürdüren Burga köyüdür.	Turhal ilçesi
Lâb (T.T.d. 2, s. 106)	Mevcudiyeti 18. yüzyıl başına kadar takip edilebilen köyün yeri Dönder'e göre Tokat Dökmetepe köyünün 500 metre güneyindedir. (2020, s. 271, 81).	
Çavuldur (T.T.d. 2, s. 107)	Mevcudiyeti 1850'lere kadar takip edilebilen köyün yerinin, Dereköy (Araki) yol ayrımından 1 km. batıda Çavundur Tepe olarak bilinen mevki olduğu ileri sürülmektedir (Dönder, 2020, s. 271, 79).	
Çeri Obası (T.T.d. 2, s. 109)	Mevcudiyeti XVIII. yüzyıl başına kadar takip edilebilen köy, Dönder'e göre Menteşe köyü yakınlarında bir mevkide kurulmuştu (2020, s. 271, 79).	
Yenice ve Kürtler (T.T.d. 2, s. 110)	Kürtler köyü varlığını 1850'lere kadar sürdürmüştür. Kürtler köyünün Bahçebaşı köyü yakınlarında geniş bir arazi geçildikten sonra yolun üst tarafında kurulduğu ileri sürülmektedir (Dönder, 2020, s. 271, 80.). 1520 yılından itibaren müstakil bir köy olarak kaydedilen Yenice köyü de varlığını 1850'lere kadar devam ettirmiştir (Dönder, 2020, s. 271). Yenice köyünün yeri tespit edilememiştir, Ama Kürtler köyü ile birlikte kaydedilmesi göz önüne alınarak bu köye yakın bir mevkide kurulduğu kabul edilmiştir.	
Zû-çeri (?) (T.T.d. 2, s. 111)	Şimşirgil'e göre 1486'da Venk nahiyesine bağlı Zodi köyüdür (1990, s. 249). Zodi/Zodu ismi önce Korucak olarak değişmiş (<i>Köylerimiz</i> , 1968, s. 789), daha sonra ise Gazi Osman Paşa olmuştur.	Tokat Merkez İlçesi
Mezra-i Geksi (T.T.d. 2, s. 112)	Aydınca ismiyle (<i>Köylerimiz</i> , 1968, s. 60) varlığını günümüze kadar sürdürmüştür.	Tokat Merkez ilçesi
Gedigân (T.T.d. 2, s. 113)	Köyün ismi Geldi Gelen olarak da okunmuştur (Şimşirgil, 1990, s. 211). Ovayurt ismiyle (<i>Köylerimiz</i> , 1968, s. 655) varlığını günümüze kadar sürdürmüştür.	Pazar ilçesi
Çaykö[y] (T.T.d. 2, s. 114)	Günümüzde Niksar'da Çayköy, Turhal'da ise Çaylıköyü isimleriyle iki köyün varlığı tespit edilmiştir. Turhal'daki köyün adı 1968'de Çayköy'dür (<i>Köylerimiz</i> , 1968, s. 141). Şimşirgil'de bu köyün Turhal'a bağlı olan Çayköy olduğunu tespit etmiştir (1990, s. 206).	Turhal ilçesi
Çetr Oba (T.T.d. 2, s. 116)	1850'lere kadar varlığını sürdüren Çayıroba köyünün, Buğra (Tatlıcak) köyü yakınlarındaki Ömer Suna Çiftliği'nin güneyinde olduğu ileri sürülmektedir (Dönder, 2020, s. 271, 79).	
Endiz (T.T.d. 2, s. 117)	Köy zaman içinde Büyük Endiz ve Küçük Endiz olarak ikiye ayrılmış ve bu iki köy Büyük Bağlar ve Küçük Bağlar isimleriyle (<i>Köylerimiz</i> , 1968, s. 625, 711) varlıklarını günümüze kadar sürdürmüşlerdir.	Tokat Merkez ilçesi

Öküzcü tâbi-i Endiz (T.T.d. 2, s. 119)	Köy varlığını XVII. yüzyıl başına kadar sürdürebilmiştir (Dönder, 2020, s. 271). Yeri tespit edilememiştir. Bununla birlikte Endiz köyüne tâbi olduğundan bu köye yakın bir mevkide olduğu kabul edilmiştir.	
Karacalu tâbi-i Endiz (T.T.d. 2, s. 119)	Varlığını XVII. yüzyıl başına kadar sürdürebilen köyün, Büyük Bağlar (Endiz) köyünün batısında olduğu ileri sürülmüştür (Dönder, 2020, s. 271, 81).	
Engürün (T.T.d. 2, s. 120)	Günümüzde Tokat Merkez ilçesine bağlı olan Yeşilyurt köyünün yakınında bulunan tepenin adı Engüren'dir (Özçağlar, 1991, s. 65). Köyün ismini bu tepeden aldığı anlaşılmaktadır. Varlığını XVII. yüzyıl başına kadar sürdürebilen köyün yeri, Çiprek köyünün 1 km. kadar doğusunda (Dönder, 2020, s. 80).	
Ulu Oba (T.T.d. 2, s. 121)	Varlığını XVIII. yüzyıl başına kadar sürdürebilen köyün, Söngüt ve Güzeldere köyleri arasında, Söngüt'ün 2 km. batısında olduğu ileri sürülmektedir (Dönder, 2020, s. 271, 81).	
Gürcü (T.T.d. 2, s. 122)	İsmi Yazıbağı olarak değişmiştir (<i>Köylerimiz</i> , 1968, s. 663). Günümüzde Tokat'ta Yazıbaşı isminde bir köy vardır. Muhtemelen Yazıbağı ismi zamanla Yazıbaşı'na dönüşmüştür.	Tokat Merkez ilçesi
Çardiğin (T.T.d. 2, s. 123)	Çerdiğin ismiyle günümüze kadar varlığını devam ettirmiştir.	Tokat Merkez ilçesi
Bostan Obası (T.T.d. 2, s. 124)	Varlığını XVII. yüzyıl başına kadar sürdürmüştür. Dönder yaptığı sözlü tarih çalışmasına dayanarak köyün Tokat hava alanının bulunduğu arazide olduğunu tespit etmiştir (Dönder, 2020, s. 271, 81).	
Döğer (T.T.d. 2, s. 125)	Varlığını XVIII. yüzyıl başına kadar sürdürmüştür (Dönder, 2020, s. 271). Yeri tespit edilememiştir.	
Saraycık (T.T.d. 2, s. 126)	1455 tahririnde boş olan köy sonra mezraya dönüşmüştür (Şimşirgil, 1990, s. 222).	
İlıkçı (T.T.d. 2, s. 126)	Bu köyün ismi Şimşirgil ve Dönder tarafından İplikçi, tapu defteri 387'de ise İlıkçı olarak okunmuştur. Köy varlığını 1850'li yıllara kadar devam ettirmiştir (Şimşirgil, 1990, 212; Dönder, 2020, s. 271; T.T.d. 387, s. 450). Yeri tespit edilememiştir.	
Feryad (T.T.d. 2, s. 127)	Köyün ismi Şimşirgil ve Dönder tarafından Karpad olarak okunmuştur (Şimşirgil, 1990, s. 214; Dönder, 2020, s. 271). Köy varlığını XVIII. yüzyıl başına kadar devam ettirmiştir. Yeri tespit edilememiştir.	
Karaevlü (T.T.d. 2, s. 129)	Köy, 1933 yılında mevcuttur (<i>Köylerimiz</i> , 1933, s. 110). Dönder'e göre köy olarak varlığını 1950'lere kadar sürdürmüştür. (2020, s. 270). Şimşirgil'e göre Turhal'a bağlı Şenyurt Köyü'dür (1990, s. 213). Resmî Gazete'nin 23 Mart 1972 tarihli sayısına göre 10583 karar sayısı ile Tokat İli Turhal ilçesinin Merkez Bucağına bağlı Asarcık, Karaevli, Ortaköy ve Üçgözen köylerinin birleştirilerek Ortaköy merkez olmak üzere Şenyurt adı ile belediye kurulması kararı alınmıştır.	Turhal ilçesi
Kavak (T.T.d. 2, s. 130)	Varlığı XVIII. yüzyıl başına kadar takip edilebilen köyün, Zamayir (Akbuğday) köyü yakınlarında bir mevkide kurulduğu ileri sürülmektedir (Dönder, 2020, s. 271, 80-81).	
Hasanabad (T.T.d. 2, s. 131)	Köy XIV. yüzyılın ikinci yarısında mezraya dönüşmüş, XVI. yüzyıl ortasında ise tekrar köy vasfını kazanmıştır (Şimşirgil, 1990, s. 211). Varlığı XVIII. yüzyıl başına kadar takip edilebilmektedir (Dönder, 2020, s. 271). Yeri tespit edilememiştir.	
Fakihler (T.T.d. 2, s. 132)	Bu köy hakkında iki farklı görüş bulunmaktadır. Hanılçe ve Tepecik günümüzde Erbaa ilçesine bağlı Keçeci köyü olduğunu ileri sürmektedirler	

	(2016, s. 144). ⁹ Dönder'e göre Fakihler köyü varlığını XVII. yüzyıl başına kadar sürdürebilmiştir (2020, s. 271).	
Venk (T.T.d. 2, s. 133)	Köy 1960'lara kadar Almus kazasına bağlı olarak varlığını sürdürmüştür (Gökbilgin, 1965, s. 53). Köyün ismi Çat olarak değişmiştir ve 1968'de Tokat Merkez ilçesine bağlıdır (<i>Köylerimiz</i> 1968, s. 651). Çat köyü beldeye dönüşerek varlığını günümüze kadar sürdürmüştür.	Tokat Merkez İlçesi
Bayram Köyü (T.T.d. 2, s. 135)	Varlığı XX. yüzyıl başına kadar takip edilebilen köyün, Kızıllöz köyü yakınlarında, halkın Bayramköy olarak isimlendirdiği mevki olduğu ileri sürülmektedir (Dönder, 2020, s. 269, 75). Şimşirgil köyün Tokat Merkez İlçesi'ne bağlı Bayrampınar Köyü olduğunu belirtmiştir (1990, s. 243). Bununla birlikte günümüzde Tokat Merkez İlçesi'ne bağlı Bayrampınar isminde bir köy bulunmamaktadır.	
Mardus Oba (T.T.d. 2, s. 135)	Varlığı XX. yüzyıl başına kadar takip edilebilmektedir (Dönder, 2020, s. 269). Şimşirgil Abayıl mezarının bu köye bağlı olduğunu ve bu mezarın Ballıca Köyü ismiyle Turhal İlçesi'ne bağlı olduğunu tespit etmiştir (1990, s. 247). Ballıca Köyü günümüzde Pazar İlçesi'ne bağlıdır.	
Tülüce (T.T.d. 2, s. 136)	1455 tahririnde boş olan bu köy Şimşirgil'in çalışmasında yer almamıştır (1990, s. 242-250). XVI. yüzyılın ilk yarısında mezra olarak karşımıza çıkmaktadır, diğer adı Göğüç'tür (BOA T.T.d. 387, s. 450). Varlığı XVIII. yüzyıl başına kadar takip edilebilmektedir (Dönder, 2020, s. 271). Yeri tespit edilememiştir.	
Difyama (T.T.d. 2, s. 136)	Köyün ismi üç farklı şekilde literatüre geçmiştir: Difye, Defne ve Dive. (BOA T.T.d. 387, s. 120; Şimşirgil, 1990, s. 244; <i>Köylerimiz</i> , 1968, s. 249). Günevi ismiyle (<i>Köylerimiz</i> , 1968, s. 249) varlığını günümüze kadar devam ettirmiştir.	Tokat Merkez ilçesi
Gökçek (T.T.d. 2, s. 137)	1455 yılında boş olan bu köy Şimşirgil'in çalışmasında yer almamıştır (1990, s. 242-250). 1486 ve 1530 tarihli defterlerde de köyün adı geçmemektedir (BOA T.T.d. 19, s. 35-48; T.T.d. 387, s. 436-437). Yeri tespit edilememiştir.	
Gedağaz/Gedağız (T.T.d. 2, s. 137)	Dönder köyün kayıp köylerden biri olduğunu ileri sürmüştür (2020, s. 269). Ancak bu köyün Dereağzı ismiyle (<i>Köylerimiz</i> , 1968, s. 176) varlığını devam ettirdiği tespit edilmiştir.	Tokat Merkez ilçesi
Halil Obası (T.T.d. 2, s. 138)	Varlığı XVIII. yüzyıl başına kadar takip edilebilmektedir (Dönder, 2020, s. 269). Yeri tespit edilememiştir.	
Odoba (T.T.d. 2, s. 139)	Sevindik (<i>Köylerimiz</i> , 1968, S. 474) ismiyle varlığını günümüze kadar devam ettirmiştir.	Tokat Merkez ilçesi
Azmus (T.T.d. 2, s. 140)	Doğançalı ismiyle (<i>Köylerimiz</i> , 1968, s. 187) varlığını günümüze kadar devam ettirmiştir.	Pazar ilçesi
Beglü (T.T.d. 2, s. 141)	Köyün ismini Şimşirgil <i>Beglü</i> (1990, s. 243), Dönder <i>Benlü</i> olarak okumuştur (2020, s. 269). Köy mevcudiyeti 1950'li yıllara kadar takip edilebilmektedir (Dönder, 2020, s. 269). Dönder bu köyün <i>Benli Köyü</i> veya <i>Benli Çifliği</i> olarak bilindiğini belirtmiştir (2020, s. 75). Benli köyü Günümüzde Erbaa'ya bağlıdır.	Erbaa İlçesi
Mezra-i Kukiros (T.T.d. 2, s. 141)	Günümüzdeki Hasanbaba Köyü'dür (Şimşirgil, 1990, s. 247).	Tokat Merkez ilçesi
Bozatalanı (T.T.d. 2, s. 142)	Köy zamanla Tokat Merkez ilçesinin mahallesine dönüşmüştür.	Tokat Merkez ilçesi

⁹ Ali Açıklık'e göre ise Keçeci köyünün eski adı Karaltan'dır (2014, s. 127).

Alaaddin Obası (T.T.d. 2, s. 143)	Köyün varlığı XVIII. Yüzyıl başına kadar takip edilebilmektedir (Dönder, 2020, s. 269). Yeri tespit edilememiştir.	
Çiftlik (T.T.d. 2, s. 144)	Şimşirgil'e göre köy Turhal İlçesine bağlıdır (1990, s. 208). Günümüzde Turhal'a değil Pazar İlçesi'ne bağlı Çiftlik isimli bir köy bulunmaktadır.	Pazar ilçesi
Çerçi (T.T.d. 2, s. 145)	Aynı isimle varlığını günümüze kadar sürdürmüştür.	Tokat Merkez ilçesi
Vavri (T.T.d. 2, s. 146)	İsmi Oğulcuk olarak değişen köy (<i>Köylerimiz</i> , 1968, s. 777), daha sonra Kemalpaşa ismini alarak beldeye dönüşmüştür.	Tokat Merkez ilçesi
İbibse (T.T.d. 2, s. 147)	Bağbaşı ismiyle (<i>Köylerimiz</i> , 1968, s. 683) varlığını günümüze kadar sürdürmüştür.	Tokat Merkez ilçesi
Kağay (T.T.d. 2, s. 148)	Çamaltı ismiyle (<i>Köylerimiz</i> , 1968, s. 125) varlığını günümüze kadar sürdürmüştür.	Tokat Merkez ilçesi
Gisere (T.T.d. 2, s. 149)	Köy 1486'dan itibaren Kazabad'a bağlanmıştır (Şimşirgil, 1990, s. 214). Dönder, bu köyün isminin Güzeldere olduğunu ileri sürmüştür (2020, s. 225).	Tokat Merkez ilçesi
Beg Arslan (T.T.d. 2, s. 150)	Mevcudiyeti XVIII. yüzyıl başına kadar takip edilebilmektedir (Dönder, 2020, s. 270). Yeri tespit edilememiştir.	
Halilalan Beg (T.T.d. 2, s. 151)	Halilalan ismiyle günümüze kadar varlığını sürdürmüştür.	Tokat Merkez ilçesi
Sırçalı (T.T.d. 2, s. 152)	Aynı isimle varlığını günümüze kadar sürdürmüştür.	Tokat Merkez ilçesi
Gevle (T.T.d. 2, s. 153)	Bakışlı ismiyle (<i>Köylerimiz</i> , 1968, s. 71) varlığını günümüze kadar sürdürmüştür.	Tokat Merkez ilçesi
Biskenicük (T.T.d. 2, s. 154)	Dereyaka ismiyle (<i>Köylerimiz</i> , 1968, s. 551) varlığını günümüze kadar sürdürmüştür.	Tokat Merkez ilçesi
İzvisti (T.T.d. 2, s. 155)	Yeni ismi Çamdere olan İlbisti köyüdür (<i>Köylerimiz</i> , 1968, s. 126). Çamdere ismiyle varlığını günümüze kadar sürdürmüştür.	Tokat Merkez ilçesi
Keşlik (T.T.d. 2, s. 156)	Aynı isimle varlığını günümüze kadar sürdürmüştür.	Tokat Merkez ilçesi
Kızılözü (T.T.d. 2, s. 156)	Aynı isimle varlığını günümüze kadar sürdürmüştür.	Tokat Merkez ilçesi
Beşören (T.T.d. 2, s. 157)	Aynı isimle varlığını günümüze kadar sürdürmüştür.	Tokat Merkez ilçesi
Cemal (T.T.d. 2, s. 158)	Köy olarak XVI. yüzyılın ikinci yarısına kadar varlığını devam ettirmiştir. (Şimşirgil, 1990, s. 244). Köyün yeri tespit edilememiştir. Dönder köyün günümüzde mahalle vasfı kazandığını ve halk arasında <i>Cemal Bağları</i> olarak bilindiğini ileri sürmüştür (2020, s. 75). Yeri tespit edilememiştir.	
Batmantaş (T.T.d. 2, s. 159)	Aynı isimle varlığını günümüze kadar sürdürmüştür.	Tokat Merkez ilçesi
Kervansaray-ı Kablu (T.T.d. 2, s. 160)	1968'de Tokat Merkez İlçesi Çamlıbel Bucağı'na bağlı Kervansaray Köyü olsa gerektir (<i>Köylerimiz</i> , 1968, s. 347). Şimşirgil de Tokat'a bağlı Kervansaray Köyü olduğunu yazmıştır (1990, s. 246).	Tokat Merkez İlçesi
Kışla (T.T.d. 2, s. 160)	1850'li yıllara kadar varlığını devam ettirmiştir (Dönder, 2020, s. 269). Yeri tespit edilememiştir.	
Aluç (T.T.d. 2, s. 161)	Aynı isimle günümüze kadar varlığını sürdürmüştür.	Tokat Merkez ilçesi
Çördük (T.T.d. 2, s. 163)	Aynı isimle günümüze kadar varlığını sürdürmüştür.	Tokat Merkez ilçesi
Kırpâs (Nefs-i Tokat)	Köy varlığı XVI. yüzyıl ortasına kadar takip edilebilmektedir (Şimşirgil, 1990, s. 166). Yeri tespit edilememiştir.	

Harita 1. XV. Yüzyıl Ortasında Tokat Nahiyesinin Coğrafi Sınırları ve Yerleşimlerin Konumları

Harita 1'de Konumları İşaretlenmiş Olan Yerleşimlerin Listesi

1) Ahurköy (Dökmetepe)	42) İstavla
2) Aluç	43) İzvisti/İlbisti? (Çamdere)
3) Araplar	44) Kağay (Çamaltı)
4? ¹⁰)Arhav (?)	45) Kalacık
5) Azmus	46) Karaevlü (Şenyurt)
6) Batmantaş	47) Karaltan (Keçeci?)
7) Bayındır	48) Kavak
8) Bayram	49) Keşlik
9) Berâb	50) Karacalu
10) Biskenicük	51) Kızılöz
11) Beşören	52) Gisere (Güzeldere)
12) Bostan Obası	53) Kukiros (Hasanbaba)
13) Yüz Beyi	54) Lâb
14) Bozatalanı	55) Mandıraz
15) Buğra	56) Mardus Oba

¹⁰ Soru işareti yerleşim yerinin konumunun tahmini olduğuna işaret etmektedir.

16) Çamurcu	57) Meris
17) Çardığın	58) Odoba (Sevindik)
18) Çavuldur	59) Ovacık
19) Çayır Oba (Çetr Oba)	60) Reis
20) Çayköy	61) Sırçalı
21) Çerçi	62) Söngüt
22) Çeri Obası	63) Taşlıyük
23?) Çiftlik	64) Togan Obası
24) Çördük	65) Ulu Oba
25) Difyama/Difye (Günevi)	66) Vavri (Oğulcuk/ Kemalpaşa Beldesi)
26) Emir Süleyman nâm-ı diğer Halil Obası	67) Vazanya (Ayrınpınar)
27) Endiz	68) Yenice
28) Engürün	69) Kürtler
29) Aybaba	70) Ziveri
30) İrke /Çiftlik	71?) Alicik
31) Ezine Pazarı (Pazar Bucağı)	72?) Tamu Obası
32) Farni (Bağlarbaşı)	73?) Kuştemür
33) Venk (Çat Beldesi)	74?) Öküzcü
34) Gedağaz (Dereağızı)	75?) Olcaytu
35) Gedigân/Geldi-gelen (Ovayurt)	76?) Fakihler (Keçeci?)
36) Geksi (Aydınca)	77) Çiprek (Yeşilyurt)
37) Gevle (Bakışlı)	78) Kırırlar Köyü (Zile)
38) Gürcü (Yazıbaşı)	79) Kervansaray-ı Kablu
39) Hacı Necib (Necip)	80) Zû-çeri (?) (Zodu/Korucak/Gaziosman Paşa))
40) Halilalan Beg (Halilalan)	81) İzgar (?) (Kat köyü)
41) İbibse (Bağbaşı)	82) Beglü